

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

Протокол № _____

Від _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Тетяна Сопіжук

_____
Наказ

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників
освітнього процесу

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Лопушненської загальноосвітньої школи (далі-Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту закладу, Правил внутрішнього розпорядку.

1.3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності школи (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язані виконувати норми цього Положення.

1.5 Норми Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах: освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6 Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

2. Правові та етичні принципи академічної доброчесності та норми забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в освітньому закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- прозорість;

- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності

2.3. Кожен учасник шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.6. Гідним для представників шкільної спільноти є:

- шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.7. Неприйнятним для всіх членів шкільної спільноти є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності членів спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю так життю людини.

3. Перелік можливих порушень та забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

- протиставлення приватних інтересів інтересам закладу освіти, педагогічної спільноти.

– наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницьке повноваження, що може вплинути на необ'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

- приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі, ті що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

3.2 Норми та правила академічної доброчесності педагогічних працівників.

- 3.2.1. Дотримуватися Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- 3.2.2. Поважати права та свободи здобувачів освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.
- 3.2.3. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.
- 3.2.4. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.
- 3.2.5. Діяти відкрито і прозоро в усіх сферах людського життя.
- 3.2.6. Бути присутнім та брати активну участь у засіданнях педагогічної ради та усвідомлювати колегіальну відповідальність за прийняті управлінські рішення;
- 3.2.7. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати досвід колегам.
- 3.2.8. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.
- 3.2.9. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.
- 3.2.10. Формувати гнучкі освітні програми і курси, адаптовані в середовищі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.
- 3.2.11. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожен урок, виховний захід, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.
- 3.2.12. Об'єктивно оцінювати знання здобувачів освіти і підтримувати учнівські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів освіти у дослідницьких починаннях і сприяти розкриттю їх інтелектуального потенціалу.
- 3.2.13. Поважати думку здобувачів освіти і підтримувати учнівські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів освіти у дослідницьких починаннях і сприяти розкриттю їх інтелектуального потенціалу.
- 3.2.14. Не створювати здобувачам освіти на уроках чи під час ДПА сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, захистів МАНівських робіт.

3.2.15. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму, патріотизму.

3.2.16. Інформувати здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення

3.3. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти

3.3.1. Гідно нести звання здобувача освіти, представляти свій заклад освіти, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

3.3.2. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення освітнього процесу.

3.3.3. Самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);

3.3.4. Бути присутнім на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами

3.3.5. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю, наклепи на інших учнів та учителів, використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки, списування під час написання контрольної, самостійної, лабораторної та інших видів робіт, ДПА.

3.3.6. Поважати учителя як людину, особистість, педагога й співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

3.3.7. Розвивати в собі лідерські якості, уміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

3.3.8. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

3.3.9. Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

3.4. Норми та правила академічної доброчесності батьків здобувачів освіти або осіб, їх заміняють, шляхом:

3.4.1. Виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей.

3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя.

3.4.3. Формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.

3.4.4. Виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту школи, правил внутрішнього розпорядку.

3.4.5. Сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.4.6. Формування ставлення у дитини до списування як до крадіжки результатів чужої праці.

3.4.7. Виховання дітей на засадах родинних цінностей, народної моралі.

3.4.8. Не поширення недостовірної та неперевіреної інформації про школу, відносин учнів і вчителів.

4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення.

4.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники освітнього закладу можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- при необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;

- спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності є підставою для позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії;

- надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для

притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

4.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

У випадках списування:

- повторне проходження оцінювання(самостійна, контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі

- при моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у I етапі (шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.

5 . Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

5.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.

5.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

5.3. Заступник директора/завідувача закладу, який/яка відповідає за методичну роботу:

- Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

- Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).

5.5. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади.

Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії - 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення. Положення вводиться в дію наказом директора.

7.2. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти.

